

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
Župančičeva 3
1000 Ljubljana

Ljubljana, 13. april 2017

DOPOLNJENE PRIPOMBE K PREDLOGU ZAKONA O POSTOPKU SODNEGA VARSTVA IMETNIKOV KVALIFICIRANIH OBVEZNOSTI BANK (EVA 2017-1611-0004)

Pripombe k 2. členu

Glede na vse okoliščine (tudi vsebino odredbe preiskovalnega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani III Kpd 29285/2016) bi bilo potrebno v okviru presoje elementov odškodninske odgovornosti, in sicer protipravnosti ravnanja, presojati zakonitost izrednega ukrepa BS. V kolikor bi se tekom strokovnega pregleda poslovanja poslovnih bank izkazalo, da je bilo njihovo poslovanje finančno precej boljše od prikazanega v odločbi BS, potem je bil izredni ukrep izrečen neutemeljeno. Šele ustrezni izvedenec finančne stroke bo ob predložitvi in preučitvi celotne dokumentacije lahko ugotovil realno finančno stanje poslovnih bank. Zakon ne more prejudicirati, da je bil izredni ukrep zakonit, kar je tudi v nasprotju z odločbo ustavnega sodišča U-I 295/13. Določbo 2. člena bi bilo tako potrebno nadgraditi in dodati 1. odstavek z navedeno vsebino.

Šele v kolikor bi se v okviru predhodnega vprašanja iz 1. odstavka ugotovilo, da je bil ukrep BS zakonit, bi prišel v poštev trenutni predlog prvega odstavka, ki bi postal drugi odstavek. Predlog zakona kot merilo do upravičenosti imetnikov do odškodnine nezakonito omejuje možnosti za ugotavljanje prikrajšanja le na stečaj in redno likvidacijo banke, ne upošteva pa možnosti, da bi banka v primeru, da izredni ukrepi ne bi bili izrečeni in bi bili v postopku ugotovljeni za nezakonite, nadaljevala s poslovanjem, kar bi predstavljalo drugačno osnovo za vrednotenje prikrajšanja, zlasti z vidika delničarjev.

Predlog 2. člena je v nasprotju z določbo 3. odstavka 10. člena.

Pripombe k 3. in 4. členu

Predlog zakona predvideva le ugotavljanje odgovornosti BS in ne tudi odgovornosti drugih akterjev, ki so sodelovali ali bili kakorkoli povezani z odločitvijo o izdaji izrednega ukrepa (poslovnih bank, revizorjev,...). V primeru, da se ugotovi nepravilnosti, a ne tudi odgovornosti BS, bi bilo potrebno v zakonu eksplicitno določiti ugotavljanje (so)odgovornosti tudi ostalih akterjev.

Pripombe k 6. členu

Poleg v 1. odstavku 6. člena že predlaganih listin predlagamo dodatno še obveznost BS k predložitvi naslednje dokumentacije:

- celotne korespondence med BS in med osebo, ki je izdelala oceno vrednosti sredstev bank,
- vse osnutke ocen vrednosti sredstev bank ter vse pripombe BS na navedene osnutke,
- seznam vseh oseb, ki so sodelovale v postopku odločanja o izdaji izrednega ukrepa (zaposleni na BS, zunanji svetovalci, ...), da se bodo lahko definirale osebe, ki bodo predlagane kot pričé v sodnem postopku,
- razkritje metodologije, ki je bila uporabljena pri vrednotenju finančnega položaja poslovnih bank,
- vseh ostalih dokumentov in listin (glede stresnih testov in rezultatov stresnih testov, vse cenitve, poročila revizorjev itd.), za katere bi se tekom postopka izkazalo, da so pravno relevantne za odločitev v sodnem postopku.

Pripombe k 9. členu

Določiti je potrebno, da vsi stroški sodnih postopkov bremenijo tožene stranke že v času nastanka stroška (sodne takse, izvedenec, prevajalec, pričnine,...) oziroma so ti postopki taks prosti, predvsem zaradi množičnega vlaganja tožb in odprave neenakopravne obravnave med osebami, ki so tožbo vložile oziroma jo bodo vložile in med osebami, na katere se bo v skladu s predlogom zakona raztezal učinek pravnomočne sodbe, brez da bodo sodne postopke sprožili. Prav tako že sam predlog zakona predvideva, da upravičenci lahko pridejo do odškodnine zgolj po sodni poti, kar pomeni, da izvensodno poravnavanje, pri katerem so stroški bistveno nižji, ni možno.

Določiti je potrebno, da se vse že plačane sodne takse na podlagi že vloženih tožb tožecim strankam vrnejo in da tudi v teh postopkih, če bodo ustavljeni, stroškov ne nosijo tožene stranke.

Iz enakega razloga ne glede na izid postopka, ki ga ureja ta zakon, krije vsaka stranka svoje stroške zastopanja.

Pripombe k 10. in 11. členu

Upoštevaje predlog 35. člena zakona, predlagamo, da se 2. odstavek 10. člena črta.

Nejasen in kontradiktoren je tudi 3. odstavek 10. člena, ki je med drugim v nasprotju s 3. členom, 2. odstavkom 10. člena in 35. členom predloga zakona.

Predlagana določitev kvot za vložitev tožbe je nezakonita in protiustavna, saj onemogoča uveljavitev pravice do sodnega varstva razlaščenecem, ki posamično ne dosegajo predlaganih kvot in jim nalaga nezakonito obveznost združevanja.

Predlagamo, da se pasivna legitimacija, določena v 2. odstavku 11. člena, razširi še na druge akterje, predlagane v pripombah k členu 3.

Pripombe k 12. členu

Menimo, da bi bilo ustrežnejše, da se v ločenih sodnih postopkih obravnava različne finančne instrumente (vsaj delnice in obveznice, lahko pa tudi ločeno hibridne obveznice in podrejene obveznice z dospeljem).

Pripombe k 15. členu

V 1. in 2. odstavku je potrebno dodati, da lahko sodišče tudi po uradni dolžnosti naloži zavezancem predložitev dokazov. Kot zavezanca je potrebno dodati še DUTB.

Določiti je potrebno, da lahko stranka izdajo sklepa o predložitvi dokazov sodišču predlaga do konca postopka na prvi stopnji oziroma lahko sodišče po uradni dolžnosti izda takšen sklep do konca postopka na prvi stopnji.

Pripombe k 16. členu

V drugi alineji 1. odstavka 16. člena je potrebno dodati, da sodišče izda sklep, če *na predlog stranke ali po uradni dolžnosti* oceni, da je dokument ali podatek pomemben za odločitev sodišča.

Pripombe k 20. členu

Predlagamo, da lahko stranke navajajo nova dejstva in predložijo nove dokaze oziroma se izjavijo o navedbah nasprotne stranke do konca postopka na prvi stopnji, kar je tudi v skladu s predlaganim 21. členom predloga zakona.

Pripombe k členom 22 – 24 in 28

Ker je guverner Banke Slovenije že javno zagotovil, da je bilo vrednotenje sredstev bank (AQR – Asset Quality Review) izvedeno v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi (npr. za TV Dnevnik RTV Slovenija, dne 28. septembra 2016), enako pa je Banka Slovenije uradno zagotovila tudi Agenciji za nadzor nad revidiranjem (npr. pričanje direktorice agencije v 3. odstavku 12. točke odredbe preiskovalnega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani III Kpd 29285/2016), ne more biti ovir, da se v 22. člen vnese določilo, da se preverja skladnost ocene kapitala banke ob predpostavki delujočega podjetja, uporabljene v izrednih ukrepih, z mednarodnimi standardi vrednotenja in ocenjevanja vrednosti (MSRP in MSOV). S tem bo odpravljen očitok, da je zakon protiustaven zaradi kršitve načela jasnosti in določnosti pravnih aktov, ki izhaja iz 2. člena ustave.

V 3. odstavku 23. člena je potrebno določiti, da sodišče mora dati (in ne samo da lahko da) strankam možnost, da se o tem, koga bo sodišče imenovalo v odbor, izjavijo. Poleg tega je potrebno dodati, da sodišče da strankam možnost, da se o tem izjavijo tako preden sodišče odloči, koga bo imenovalo v odbor, kot tudi potem, ko odbor imenuje.

Pri določitvi članov odbora izvedencev za strokovna vprašanja je potrebno zagotoviti neodvisnost in nepristranskost ter določiti uravnoteženo udeležbo članov iz različnih institucij, tako na strani bank, kot na strani potrošnika. Pri tem se mora z ureditvijo zagotoviti, da člani odbora ne bodo mogle biti osebe, ki so kakorkoli sodelovale v katerihkoli aktivnostih na nivoju države ali EU, ki se kakorkoli nanašajo na predmete obravnave ali normativne podlage, na katerih temeljijo ravnanja Banke Slovenije in Republike Slovenije, ki so predmet presoje v teh postopkih. Prav tako člani

odbora ne morejo biti osebe, ki so bile ali so zaposlene ali so kakorkoli drugače kadarkoli sodelovale z Banko Slovenije, organi EU ali ECB.

Glede na kompleksnost zadeve predlagamo, da je postavitve odbora izvedencev s strani sodišča obligatorna. Prav tako predlagamo, da se tudi odboru izvedencev dodeli pravica, da ta glede na lastne ugotovitve sodišču predlaga pridobitev dodatne dokumentacije ali pojasnil strank postopka ali tretjih oseb, potrebnih za popolno ugotovitev dejanskega stanja, pri čemer mora sodišče v takem primeru slediti takšnih predlogom odbora izvedencev.

V določbi 3. odstavka 28. člena predlagamo, da se glede obrestovanja nadomestila za kvalificirano obveznost uporabi zakonska zamudna obrestna mera in ne obrestna mera, ki jo je v času teka obresti uporabljala ECB za operacije glavnega refinanciranja, kot to predlaga predlog zakona.

Pripombe k 25. členu

Predlagamo, da se doda četrta alineja, v kateri sodišče ugotovi, v kolikšnem delu morebiti odgovarjajo preostali akterji (glej pripombe k 3. členu).

S spoštovanjem,

mag. Kristjan Verbič
Predsednik VZMD

